

Enz. t. 4/22.1.1990

M

ESIHISTORIALLISEN KOHTEEN TARKASTUS

Tarkastanut Timo Miettinen

Aika 27.10.1989

Kohde kiviröykkiöhauta

Kunta Pyhtää

Ajoitus rautakausi

Alue Strukankalliot

Nimi Rautakausi I

Mj-rekisteri n:o _____

Mj-luokka _____

Peruskartta (n:o, nimi, vuosi) 3023 06 PYHTÄÄ 1980

Peruskoordinaatit: x = 6705 75, y = 3476 83, z = 12,5

Yhtenäiskoordinaatit: p = _____, i = _____, k = _____

Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Mj:n laajuus (alueen rajakoordinaatit lisäyksiin) 5 x 12 m

Kylä, kaupunginosa Itäkirkonkylä

Alue (kylän osa, kortteli tms.) Strukankalliot

Tila, palsta, tontti tms.; RN:o; paikan lähempi nimi _____

Omistaja, vuokraaja, osoite, puhelin Oy Stockfors Ab c/o Enso Gutzeit Oy,
os. Kanavaranta 1 00160 Helsinki 16, puh. 90-16291

Aikaisemmat tiedot (verfikaatit, tarkastukset, tutkimukset, mj-luettelot, kirjallisuutta) -

Aikaisemmat löydöt (museonumerot) Röykkiön löytäjän talteenottama rautaveitsi
(ks. kohteen kuvaus)

Tarkastuslöydöt Poimin talteen röykkiön luoteisosassa tien reunassa pintalöytöinä olevat palaneen luun sirut.

Liitteet: peruskarttaote, muita karttoja pk-ote
valokuvat neg. _____, diat n:o _____

Tarkastuksen aihe Mv. Rune Nygårdin (os. 49220 SILTAKYLÄ) ilmoitus Kymen-
laakson maakuntamuseoon.

Ympäristö (rakennukset, tiet, vesistöt, hiekkakuopat ym.; karttaluonnos, mikäli muutoksia peruskartasta) Pienukko, laakea ja keskeltä puuton kalliotasanne korkeamman ja laajemman kallioalueen itäpuolella. Kalliotasanteen eteläpuolella tiheää kuusikkoa ja männikköä. Tasanteen reunoja kiertää 1980-luvun alkupuolella avatun metsäautotien päätelenkki ja tukkien lastauspaikka. Tällä Stockfors Oy:n omistamalla metsäalueella viime vuosina tehdyt laajat hakkuut ovat ainakin tällä erää päättyneet eikä tukkikuormia enää ole ko. kallioalueella.

Kohteen kuvaus (maaston laatu: pelto, metsä, ranta tms.; Muoto: mäki, rinne tms. Maaperä: Kasvillisuus. Huomiot kohteesta. Aikaisemmin tutkittu osa. Koekuopat jne., Muutokset aikaisemmasta. Nykyinen kunto.) Röykkiö, joka sijaitsee kalliotasanteen kaakkoisreunassa olevalla pienellä kielekkeellä, on suurimmaksi osaksi tuhoutunut, ilmeisesti metsäautotien ja tukinajon vuoksi. Siitä on jäljellä vain kaksi n. 1,5 x 1,5 m:n kokoista alkuperäiseltä vaikuttavaa osaa, joiden välissä on pieni kaistale kiveystä. Ilmeisesti on kyse röykkiön pohjoisreunasta. Näiden säilyneiden osien paksuus on vain kymmenkunta cm ja ne ovat muodostuneet pienistä kivistä, joiden väli on tiiivistetty soralla. Säilyneen alueen halkaisija on n. 3,5 m. Kaakkoon työntyvän kalliokielekkeen molemmin puolin on kivikkoa,

joka on osin tuntuvasti suuremmista kivistä muodostunut kuin hautaröykkiön säilynyt osa. On mahdollista, että nämä kivet ovat peräisin hautaröykkiön ylimmästä osasta ja ne ovat joutuneet sivuun röykkiön purkamisen tai sen päältä kulkeneitten ajoneuvojen liikkeiden vuoksi. On myös mahdollista, että metsäautotien "päätepusäkin" raivauksen yhteydessä on röykkiötä tasoitettu työntämällä pois sen ylimmät isommat kivet. Säilyneitten röykkiönosien tasaiselta näyttävä pinta so-
tii toisaalta, ainakin osittain, tätä selitystä vastaan.

Röykkiön löytäjä, Rune Nygård, kiinnitti huomiota alueella liikkuessaan pieniin valkoisiin luunsiruihin, joita oli tien ja röykkiön välisellä alueella soran pinnassa. Koska hän epäili niiden olevan ihmisen luita, päätti hän selvittää, onko kyseessä mahdollisesti hautaröykkiö - Pyhtään muinaisjäännökset olivat kiinnostaneet häntä jo pitkään. Palatessaan paikalle myöhemmin hän löysikin lännenpuoleisen kiveyksenosan keskeltä miltei aivan pinnasta ruostuneen rautaveitsen, jonka hän arveli voineen joutua ko. paikkaan sattumanvaraisesti myöhemmin - se oli ikäänkuin "pudonnut paikalle". Hän otti veitsen kuitenkin "varmuuden vuoksi" talteen näyttääkseen sitä myöhemmin, tilaisuuden tullen, jollekin asiantuntijalle.

Alueen laajuuden arviointiperuste _____

Luokitusehdotus perusteluineen I - II. Mahd. entisöinnin jälkeen I luokkaan.

Ehdotus suoja-alueeksi perusteluineen Kalliotasanteen eteläreuna lähiympäristöineen. Luontevinta liittää samaan suoja-alueeseen länsipuolella olevien hiidenkiukaitten kanssa.
Havaintomahdollisuudet _____

Opas Rune Nygård

Rauhoitustoimenpiteet maastossa (yhteys maanomistajaan, kiireelliset ilmoitukset jne) Ilm. puhelimitse 31.10.1989 mj:stä Enso Gutzeitin metsäkonttoriin Imatralle maankäyttöpääll. Erkki Niemiselle (puh. 954-293071).

Tarpeelliset jatkotoimenpiteet Röykkiön säilynyt osa syytä kaivaa, sillä kuorma-autot tai metsäkoneet voivat ennenpitkää tuhota senkin. Kaivauksen jälkeen tulisi röykkiö entisöidä, mikäli se näyttää mahdolliselta.

Lähilöytöjä Röykkiön länsipuolella olevilla kallioilla on neljä hiidenkiuasta
ja röykkiöstä n. 200 m etelään on pienen kalliokumpareen korkeimmalla kohdalla
hiidenkiuas.

Perimätieto (kertoja, ikä) -

Huomautuksia -

Selostus jätetty

Kotkassa

22.11.1989

paikka

päiväys

allekirjoitus

Lisäyksiä

-

